

Liceul Teoretic "Constantin Noica"

**E
C
O
U
R
I**

**Editie omagiala
Nichita Stanescu**

MARTIE 2009

Nichita

*“Eu nu sunt altceva decat
o pata de sange
care vorbeste”*

- Autoportret

Nascut: 31 martie 1933- Ploiesti

Decedat: 13 decembrie 1983 (este inmormantat la cimitirul Bellu in apropierea lui Eminescu)

Tatal: Nicolae Hristea Stanescu-proprietar al unui atelier de croitorie

Mama: Tatiana Ceriaciukin-descendenta din nobili rusi refugiatii in Romania cand fetita avea doar sapte ani

Oameni frumosi, sensibili, moderni aveau automobil, aparat de radio, faceau excursii cu bicicleta si fotografii, ofereau dineuri unde Tatiana interpreta la pian.

In clasa I a ramas repetent (isi amintea, rasfatandu-se, ca era razboi);

Urmeaza:-1944-1952 Liceul „I. L. Caragiale unde se remarca in randul adolescentilor devenind in scurt timp vedeta; deseneaza caricaturi; compune in argou; joaca fotbal; citeste carti de aventuri si il admira pe Toparceanu

-1952-1957: Facultatea de Filologie din Bucuresti avandu-i ca profesori pe Tudor Vianu si Edgar Papu cultivandu-se intr-o atmosfera elevate; i-a avut colegi pe Eugen Simion si pe Ion Baiesu; in aceasta perioada il va cunoaste si pe Ion Barbu;

- il obsedeaza si il complexeaza Nicolae Labis pe care, marturisea poetul ca l-a „invidiat” si „l-a urat” la culme pe cel ce a citit la o adunare, in amfiteatrul Odobescu al Facultatii „*Moartea caprioarei*” (in manuscris);

- se logodeste cu Doina Ciurea in ultimul an.

Debut: 1957-Cluj- *Tribuna*- (versuri inchinate Rascoalei de la 1907)

-redactor la *Gazeta literara*

- *debut editorial:* 1960- “*Sensul iubirii*”- inceputul unei serii de o carte pe an

Momente critice:

1.in anii debutului publicul nu-l intelegea;

2. 1978- „*Epica Magna*”- ilustrata nefericit de pictorul excentric

Sorin Dumitrescu

PREMII

-De patru ori- *Premiul Uniunii Scriitorilor din RSR*

-1978- Premiul „M.Eminescu” acordat de Academia Romana

-1975- Premiul *Herder*- Universitatea din Viena;

-1980- este propus de Academia suedeza pentru Premiul Nobel;

- „Cununa de aur”- Festivalul International de Poezie din Iugoslavia

Nichita Stanescu a devenit un mit inca din timpul vietii.

Nichita

Factorii care au contribuit la formarea spirituala

I. *Genetic*: Total-echilibrat si solar i-a transmis poetului vocatia bucuriei
Mama - noblete intelectuala, delicatete afectiva
Lumea lui: Caragiale- ploiestianismul- sentimentalism disimulat in umor-„rasu-plansu”

Porecla: „Misu”- amestec pitoresc de candoare si sarcasm

II *Renasterea romaneasca*- 1960: Marin Sorescu, Ana Blandiana, Cezar Baltag, Ion Gheorghe, Gr. Hagiu, Nicolae Breban, D.R.Popescu, Augustin Buzura, Fanus Neagu, Eugen Simion, Nicolae Manolescu;

III. *Nicolae Labis* (moment de referinta in biografia spirituala) – modelul:„ingrozitoare gelozie”

-l-a „trezit”: poarta si el mustata, camasi descheiate;

-a intuit cultul romanului pentu poet;

-se trezeste in el vocatia de lider;

- scrie o lirica de revelatie, vitalista si frenetica;

-se cauta un nou centru al poeziei romanesti- cautare de altceva

(„Deodata am auzit ploaia venind...”)

Alte modele:

-Ion Barbu, Ion Tuculescu- a invatat:- sfidarea lucrului comun

-conventionalismul figurativ;

-Nichita Stanescu cultiva LIMBA POEZEASCA- o limba cu un singur vorbitor- pe care insa o recunoaste orice cititor

-Marin Mincu- *Avangarda literara romaneasca-1983*: fortarea limbii literara si siluirea sintaxei dincolo de orice limita admisa”

Cum s-a nascut?

Nichita Stanescu are o mare sensibilitate pe care o face si mai acuta prin intelectualizare („ Elegia VIII” :*Hiperboreea*)

- receptivitate fata de stiinta: vol „Alfa”- 1967

-nonconformismul, inteles chiar si de cei care nu-l inteleg

Repere pentru intelegerea poeziei

-sentimentalism

-argoul(„Strigaturi”, „Al meu suflet”, „Psyhee”)

-parodia („De din vale de Rovine”)

-stilul galant si trubaduresc din poeziile erotice medievale-„In dulcele stil clasic”

-vocatia epica- „Enchidu”- din „Dreptul la timp”

-cifrele, literele- **A** nu doar un simbol- o tema a poetului atras de origini „Matematica poetica” dedicata lui Solomon

Nichita

Receptari

PRERAFaelITISMUL- spiritualizarea lui Rafael este expresia elevatiei mistice

Nichita Stanescu este un homoludens, iremediabil laic

ANTIPOEZIE (era epoca antiromantica) pusa in circulatie chiar de Nichita Stanescu prin volumul „Necuvintele”

POEZIE DE IDEI- continut- reverbereaza idei- LAUS PTOLEMAEI

UNIVERSUL POETIC-Posibile etape: teme, motive

I-etapa adolescentina- iubire, vartejul, Ethosul, marea, ascensiunea...
- vol. Sensul iubirii

II.-etapa de maturitate- efectul TIMPULUI asupra POEZIEI si aventura constiintei de sine in CUNOASTERE

Vol: „Dreptul la timp”- („Catre Galateea”, „Enghidu”, „Indoiala luminii”, „11 Elegii”, „Necuvintele”, „In dulcele stil clasic”, etc.)

Despre limbaj

- Nichita Stanescu inventeaza, glumeste, ironizeaza;
- descopera o alta fata a lucrurilor si a sentimentelor;
- foloseste fondul lexical criptic, enigmatic si armonios, fara o preocupare fata de sensul curent;
- poezia pastreaza uneori ecouri din Eminescu (lirica melodica; pare adeseori ca parodiaza preluand citate, idei);
- inventivitatea verbala si ironia munteneasca il apropie de Tudor Arghezi in timp ce fondul de abstractiuni trimit la Ion Barbu
- dinamica spectaculoasa a imaginii indica o detasare; da libertate fanteziei

In loc de concluzie

“Din fiecare vers tipa pornirea descoperirii neasemanarilor, a ceea ce diferentiaza pana la ultimul revelator spectacolul existentei obiective si subiective”

(George Munteanu)

Nichita

Nichita Stanescu -

reper pentru o generatie

Prof. Magdalena Visan

Se stie ca fiecare epoca vorbeste istoriei prin oamenii ei, spirite perpetuate prin propria lor opera.

A doua jumătate a secolului al XX-lea va însemna pentru cultura noastră „un sturm und Drang”(Al. Stefanescu) manifestat în contextual unei liberalizări ideologice care face ca „arcu de otel multa vreme comprimat” al gândirii și al simțirii românești să își recapete brusc adevărata lui forță. O nouă generație- generația saizecista- încearcă să refacă legăturile cu modernismul interbelic, cu spiritual sau de inovație și de reprezentabilitate găsiind totodată modalități noi adecvate sensibilității momentului. Din sirul celor care s-au închinat POEZIEI îi menționăm pe: Ion Alexandru (caută o expresie modernă a odei), Marin Sorescu (aprofundează registrele ironicului), Adrian Paunescu (regăndește retoricul), St. Augustin Doinas (propune revenirea baladescului), Geo Dumitrescu (demitizează poezia, înclinând poetical spre prosaic), Ion Gheorghe (reactualizează miticul). Dar cea mai profundă voce și cea mai inovatoare a neomodernismului este, desigur, cea a lui Nichita Stănescu (1933-1983). El nu seamănă cu nimeni și asta pentru că poetul „necuvintelor” se impune prin originalitatea expresiei și prin viziunea inedită ce promovează un sistem poet insolit și inconfundabil.

Inovația de geniu a „marelui blond” constă într-o răsturnare paradoxală a genurilor literare tradiționale, obiectivându-se lirica devine o „epică magna” a aventurii interioare a unui eu aflat în căutarea certitudinii existențiale: A fi el însuși în mod absolut sau, folosim o terminologie hegeliană- sartriană- A fi el însuși în sine și pentru sine. Acest interior nu se poate manifesta decât prin cuvânt, asadar, prin poezie. Și asta pentru că la Nichita Stănescu poezia devine „o limbă îngerească”, esențializând idei, sentimente, concepte. Aici metaforele inventează structuri verbale insolite, combinații neobisnuite, producând perturbări semantice în vechea ordine a lucrurilor, conferind realității alte semnificații decât cele acceptate. În fond, regăsim vechile idei ale lui Aristotel, părintele POETICII universale care consideră poezia o aventură a spiritului, fiindcă ea instruieste și comunică, stărnește și delectează.

Eliberând energiile ascunse ale logosului, Nichita Stănescu face din limba curentă o limbă originală instaurând, prin urmare, o nouă ordine a cuvintelor. Acestea devin un fel de „axis mundi”, partea cea mai rezistentă a insului abstract, sansa acestuia de a supraviețui. Forma poeziei stănesciene a îmbrăcat treptat figurarea mitică a unui destin- etern adolescent, printul, războinicul, poetul, constructorul, Orfeu, Dedal, Prometeu, Enchidu, Sisif, Iov, Cain, etc.

Nichita

Poezia lui Nichita Stănescu da flux unei vorbiri proprii despre vulnerabilitatea și grandoarea finite, artistul își însufletește imaginile poetice, jertfindu-se pe sine, fiindcă are conștiința supraviețuirii prin creație. De aici suprema incantație: „Îți știu toate timpurile, toate mișcările, toate parfumurile...” din „Către Galateea”, o ars poetică modernă care răstoarnă relația artist-opera pornind de la cunoscutul mit al lui Pygmalion, sculptorul din Cipru, îndrăgostit de una dintre statuile sale pe care Afrodita, apoi, implorată de artist, a însufletit-o pentru el. Sensul inițial al mitului- patosul artistului da viața operei- este răsturnat. Atribuindu-și rolul de „nenăscut”, Nichita Stănescu își invocă opera să-l creeze pe el împreună cu tot universal. Galateea- opera- devine nu doar simbolul ființei iubite, ci și a vieții misterioase. Poemul se transformă într-un fel de „Floare albastră”, ordonată nesimetric (a doua strofă și a treia nu sunt egale) în jurul verbului „știu” într-un fel de trinitate a cunoașterii, o naștere revelată chiar în procesul însuși al creației. Poetul știe „virtualitatea operei-iubite, („timpurile”, „mișcările”, „parfumurile”, „tăcerile”, „sânul”, „mersul”, „melancolia”, „inelul”), știe și ce nu are opera (metaforele: „după-amiază”, „după orizontul”, „dincolo de marea...” neaga plenitudinea concretului, simbolizează abstractul); știe că împrumută operei proprii să viziune, aceasta devenind „umbră” a conștiinței sale, asadar este departe de a fi o naștere adevărată. Mesajul se complică, pentru că Nichita Stănescu introduce în text, dincolo de valențele connotative ale verbului „știu” gestul gradual și desăvârșit al ingenuncherii: genunchiul mi-l pun în pietre/ și mă rog de tine, / naste-mă” (prima strofă); „De aceea-mi îndoi genunchiul și-l pun pe genunchiul pietrelor „care-l îngana. /Si mă rog de tine,/ naste-mă.”-(a doua strofă), pentru că în strofa ultimă metamorfoza să fie explicită, lumea însăși („copacii”, „raurile”, „pietrele”) devin „umbre” ale artei ce așteaptă să prindă viața grație artistului. Dar piatra este partea materiei, poetul devine astfel puntea de legătură între materie și opera: „Si pietrele,- /pietrele- umbre de piatră/ ale genunchiului meu, / pe care mi-l plec în fața ta și mă rog de tine, / naste-mă, naste-mă!”. Lăitmotivul „naste-mă” face raportul arta mimesis (copie, imitație) să fie răsturnat lăsând locul nuntirii- sacrificiu, fiindcă opera s-a născut tocmai prin această dare.

Asadar, iubirea și creația se contopesc, poetul caută esența metafizică în materie și investeste inefabilul cu maximă corporalitate. „Către Galateea” transmite o viziune și, în același timp, potentează un nou limbaj. „Recitind-o” observăm cum Nichita Stănescu descoperă o nouă lecție de poezie. El are inventivitatea verbală a lui Arghezi, plăcerea pentru abstracțiuni a lui Blaga sau Barbu și, mai ales, are o dinamică spectaculoasă a imaginii care indică o genială detașare față de modele; da libertate fanteziei, singura care nu cunoaște limitele cuvântului sau ale spiritului.

S-a așezat printre contemporani, i-a depășit impunând un stil și o viziune printr-o opera care rămâne reper al spiritului românesc, prezent în orice timp și în orice condiții.

Nichita

“Pasul trece eu raman...”

SPALAREA CU PIETRE

Greier vopsit cu os
timp vopsit cu stele,
moarte vopsita cu viata
clopot vopsit cu verbe
si tu, ou incondeiat
Ploua cu pietre de piramida,
ploua cu pietre si ne spala, si ne spala
si ramanem singuri,
singuri,
numai creier,
numai timp.

Cantec

E o intamplare a fiintei mele:
si-atunci, fericirea dinlauntrul meu
e mai puternica decat mine, decat oasele mele,
pe care mi le scasnesti intr-o imbratisare
mereu dureroasa, minunata mereu.

Sa stam de vorba, sa vorbim, sa spunem cuvinte
lungi, sticloase, ca niste dalti ce despart
fluviul rece de delta fierbinte,
ziua de noapte, bazaltul de bazalt.

Du-ma fericire, in sus, si izbeste-mi
tampla de stele, pana cand
lumea mea prelunga si in nesfarsire
se face coloana sau altceva
mult mai inalt, si mult mai curand.

Ce bine ca esti, ce mirare ca sunt!
Doua cantece diferite, lovindu-se, amestecandu-se,
doua culori ce nu s-au vazut niciodata,
una foarte jos, intoarsa spre pamant,
una foarte sus, aproape rupta
in infrigurata, neasemuita lupta
a minunii ca esti, a-ntamplarii ca sunt.

Nichita

Eminescu

Atâta să nu uitați:
că el a fost un om viu,
viu,
pipăibil cu mâna.

Atâta să nu uitați
că el a băut cu gura lui, -
că avea piele
îmbrăcată în ștofă.

Atât să nu uitați, -
că ar fi putut să stea
la masă cu noi,
la masa cinei celei de taină

Atât să uitați! Numai atât, -
că El a trăit,
înaintea noastră...
Numai atât,
în genunchi vă rog, să uitați!

Poetul și dragostea

Te-ai făcut subțire și prelung,
și un sentiment ciudat te doare,
și ești mândru, și ți-l porți pe umăr
ca pe-un șoim de vânătoare.

Și prelungi, privirile îți trec
chiar prin zidul greu și prin lăcate
și se-opresc la piatra unui chip, mereu,
cu sprâncenele-mbinate.

Se petrec atunci întreceri, lupte,
și răpiri imagine,
ora se înclină, bate
cu secunde tot mai rare.

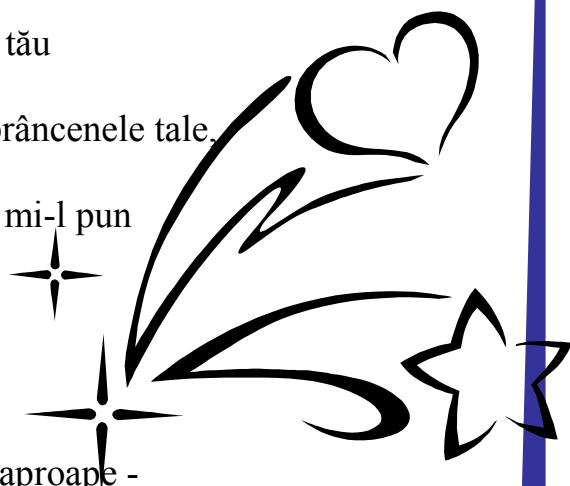
Și trec ani, și șoimul zvelt
de pe umăr nu-l mai lepezi,
doar secundele din el
bat din ce în ce mai repezi.

Nichita

Catre Galateea

Îți știu toate timpurile, toate mișcările, toate
parfumurile,
și umbra ta, și tăcerile tale, și sânul tău
ce tremur au și ce culoare anume,
și mersul tău, și melancolia ta, și sprâncenele tale,
și bluza ta, și inelul tău, și secunda
și nu mai am răbdare și genunchiul mi-l pun
în pietre
și mă rog de tine,
naște-mă.

Știu tot ce e mai departe de tine,
atât de departe, încât nu mai există aproape -
după-amiaza, după-ORIZONTUL,
dincolo-de-marea...
și tot ce e dincolo de ele,
și atât de departe, încât nu mai are nici nume.
De aceea-mi îndoi genunchiul și-l pun
pe genunchiul pietrelor, care-l îngână.
Și mă rog de tine,
naște-mă.

Știu tot ceea ce tu nu știi niciodată, din tine.
Bătaia inimii care urmează bătaii ce-o auzi,
sfârșitul cuvântului a cărui primă silabă tocmai
o spui,
copacii - umbre de lemn ale vinelor tale,
râurile - mișcătoare umbre ale sângelui tău,
și pietrele, pietrele - umbre de piatră
ale genunchiului meu,
pe care mi-l plec în fața ta și mă rog de tine,
naște-mă. Naște-mă

Nichita

Viața mea se iluminează

Părul tău e mai decolorat de soare,
regina mea de negru și de sare.

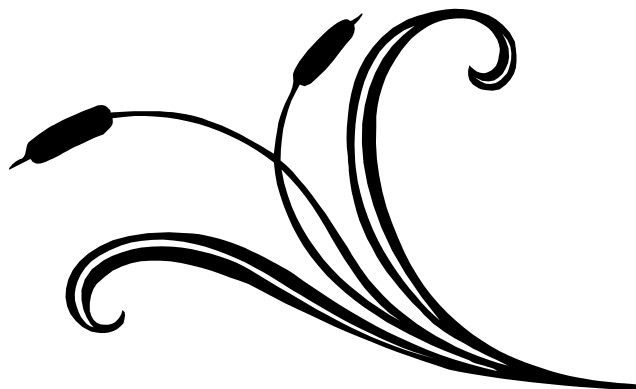
Țărmul s-a rupt de mare și te-a urmat
ca o umbră, ca un șarpe dezarmat.

Trec fantome-ale verii în declin,
corăbiile sufletului meu marin.

Și viața mea se iluminează,
sub ochiul tău verde la amiază,
cenușiu ca pământul la amurg.
Oho, alerg și salt și curg.

Mai lasă-mă un minut,
mai lasă-mă o secundă,
mai lasă-mă o frunză, un fir de nisip.
Mai lasă-mă o briză, o undă.

Mai lasă-mă un anotimp, un an, un timp

Nichita

Ploaie în luna lui Marte

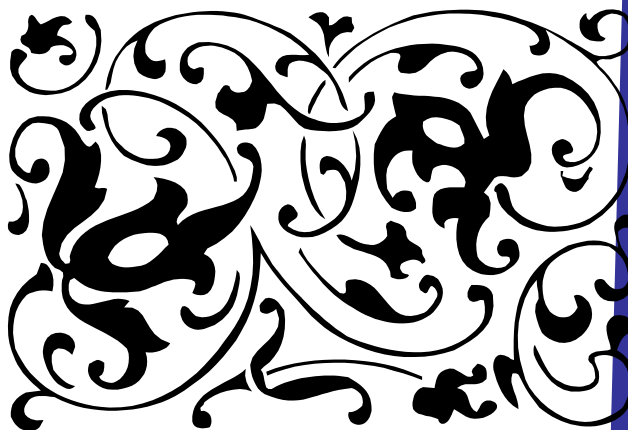
Ploua infernal,
și noi ne iubeam prin mansarde.
Prin cerul ferestrei, oval,
norii curgeau în luna lui Marte.

Pereții odăii erau
neliniștiți, sub desene în cretă.
Sufletele noastre dansau
nevăzute-ntr-o lume concretă.

O să te plouă pe aripi, spuneai,
plouă cu globuri pe glob și prin vreme.
Nu-i nimic, îți spuneam, Lorelei,
mie-mi plouă zborul, cu pene.

Și mă-nălțam. Și nu mai știam unde-mi
lăsasem în lume odaia.
Tu mă strigai din urmă, răspunde-mi, răspunde-mi
cine-s mai frumoși: oamenii?... ploaia?...

Ploua infernal, ploaie de tot nebunească,
și noi ne iubeam prin mansarde.
N-aș mai fi vrut să se sfârșească
niciodată-acea lună-a lui Marte

Lecția de zbor

Mai întâi îți strângi umerii,
mai apoi te înalți pe vârful picioarelor,
închizi ochii
refuzi auzul.
Îți spui în sine:
acum voi zbura.
Apoi zici:
Zbor
Și acesta e zborul.

Îți strângi umerii
cum se strâng râurile într-un singur fluviu.
Îți închizi ochii
cum închid norii câmpia.
Te-nalți pe vârful picioarelor
cum se înalță piramida pe nisip.
Refuzi auzul,
auzul unui singur secol,
și-apoi îți spui în sine: ta:
acum voi zbura
de la naștere spre moarte.
După aceea zici:
Zbor
Și acesta e timpul.

Îți strângi râurile
cum strângi umerii
te înalți pe behăitul caprelor
Zici: Nevermore.
Și apoi:
fâlf
dai din aripile altcuiva;
și apoi
ești el,
iar el
este pururi altcineva

Nichita

Cantec singur

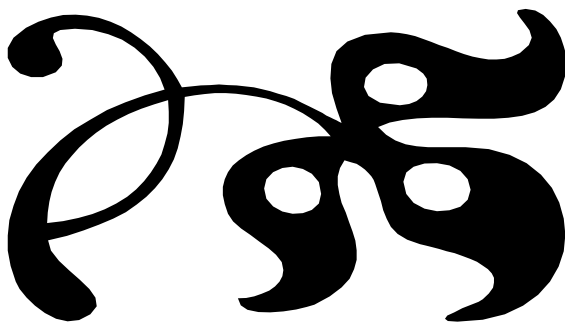
Te-am hotarat cu ochii negri,
deci fie noapte-ncercanata!

... ramas departe, printre crenge,
ma cheama gandul tau de fata.

Le-ai adunat in ochi cuvinte
nestirilor nepangarite...

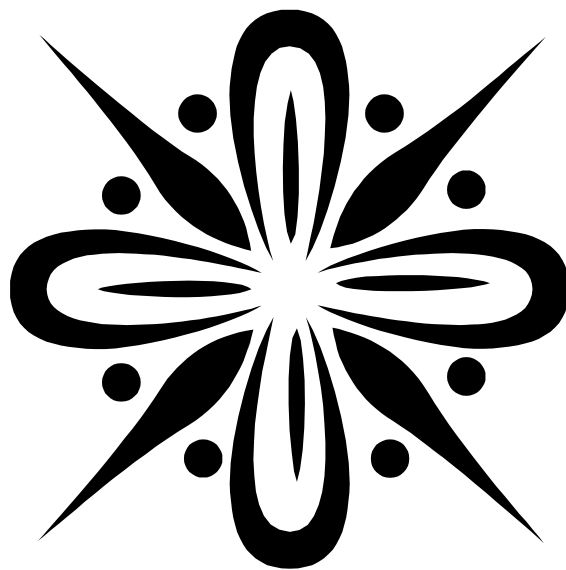
Talhar hoinar, cu vaz albastru
si nins pe umeri de clipite,
ma-ntorc, fugit din munti, sa mangai
faptura umbrelor pagana,
ce-alene luna petitoare
ti-a inganat-o pe tarana

si nalucirile de sange
pe valea noptilor s-or pierde,
doinindu-ti lin un cantec singur
"Hei, frunza verde...
... frunza verde..."

Ea

Te-aş fi răsturnat cu o privire, draga mea,
de-aş fi avut vederea de-a vedea,
te-aş fi ridicat în aerul cu nori
de-aş fi avut eu aripi de la sicomori!
Ah, iubito, tu, de draga mea,
în secundă te-aş şi îngheţa,
dar mi-e timpul meu departe foarte
fugărind pe alte roate
o imagine de moarte
când mi-e unul către şapte.
De-aş putea să te năzar
viaţa mea n-ar fi-n zadar

Nichita

Evocare

Ea era frumoasă ca umbra unei idei, -
a piele de copil mirosea spinarea ei,
a piatră proaspăt spartă
a strigăt dintr-o limbă moartă.

Ea nu avea greutate, ca respirarea.
Râzândă și plângândă cu lacrimi mari
era sărată ca sarea
slăvită la ospete de barbari.

Ea era frumoasă ca umbra unui gând.
Între ape, numai ea era pământ

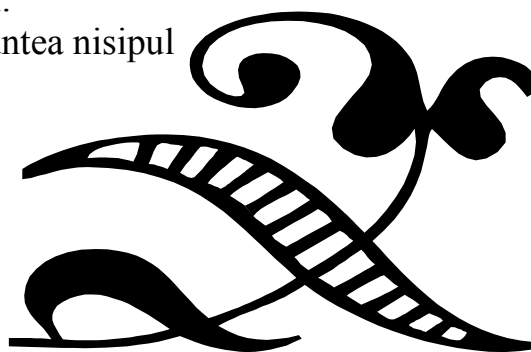
Poem

Spune-mi, dacă te-aș prinde-ntr-o zi
și ți-aș săruta talpa piciorului,
nu-i așa ca ai șchiopăta puțin, după aceea,
de teamă să nu-mi strivești sărutul?

Nichita

Lecția despre cerc

Se desenează pe nisip un cerc
după care se taie în două,
cu același băț de alun se taie în două.
După aceea se cade în genunchi,
după aceea se cade în brânci.
După aceea se izbește cu fruntea nisipul
și i se cere iertare.
Atât.

Adolescenți pe mare

Această mare e acoperită de adolescenți
care învață mersul pe valuri, în picioare,
mai rezemându-se cu brațul de curenți,
mai sprijinindu-se de-o rază țeapănă, de soare.
Eu stau pe plaja-ntinsă tăiată-n unghi perfect
și îi contemplu ca la o debarcare.
O flotă infinită de yole. Și aștept
un pas greșit să văd, sau o alunecare
măcar pân' la genunchi în valul diafan
sunând sub lenta lor înaintare.
Dar ei sunt zvelți și calmi, și simultan
au și deprins să meargă pe valuri, în picioare

Nichita

Din creatiile elevilor

LUCEAFARUL SFANT

Copii, parinti cu totii stim
De mult, de cand noi toti traim
Al nostru, el, luceafar sfant
Poet al lumii noastre bland

El e titan al poeziei
Gandeste si iti spune tie
De iubirea ce o stie
C-un suflet plin de nostalgie

Tu, inger palid romanesc
Ce-aduci iubire cand vorbesti
Si noi cu totii te iubim
Si-n suflet noi iar de gasim

Iar ochii tai curati si blanzi
Cand ne privesc e-un lucru sfant
Ei ne soptesc o poezie
Din ploaia aspra si pustie

Tu, domn al Tarii Romanesti
Ce poezia o domnesti
Cum Stefan oastea o domnea
Asa e poezia ta

Si visul tau de poezii
In suflet tu mereu il stii
Si cu blandete il soptesti
Pentru iubirea ce-ti doresti

Guna Cezar-clasa a VI-a B
Liceul Teoretic "C-tin Noica"

Nichita

CODRUL

Dintr-un codru bate frunza
Ruginie de arin
Catre luna se avanta
Frunzele in zborul lin

Stelele soptesc melodic
Catre codrul viguros
Dorul lor misterios
De chemare catre cer

La chemarea stelelor
Ce pe cer stau nemiscate
Pleaca frunza pomilor
Imbracate-n nestemate

Dara vantul cel puternic
Cu miscarea-i amutita
Duce frunza-ngalbenita
Intr-un friguros zbor tainic

Buca George-clasa a VI-a B
Liceul Teoretic "C-tin Noica"

Izolare

Dinu Razvan-cla.XII B

Ziua albastra si senina, devine rece,
Vantul ce canta melodios, nepasator pe langa mine trece,
Stejarii inverziti, nu mai infloresc,
Lasati prada durerii, schingiuiti, ruginesc.

MA ascund intre o clipa si o vesnicie,
Sa nu mai vad ziua senina, pierduta in melancolie,
Vantul, in frunte, sa nu ma mai izbeasca ,
Cu durerea, si spaima-i nebuneasca.

Nu mai las ploaia, templele sa-mi inmoaie,
Sa-mi ude-a mea, dumnezeiasca foaie,
Sa nu mai las, sa-mi risipeasca,
Cuvintele, pe bolta cereasca .

Ma ascund, de stralucirea stelelor,
Caci in taina lor, ma pierd mult prea usor,
Sa nu mai raman orb, la lucirea ingereasca,

In urma mea

Dinu Razvan-cla. XII B

Pe rafturile pline, vestejite de vreme,
Sub un strat de praf, se odihnesc alene,
Fotografii, memorii, din tot ce am facut,
Tristetii, bucurii, si tot ce am avut.

Totul este uitat, si nimeni nu mai stie,
Cui ii apartin? Ore cine sa fie?
Un caiet murdar, de cand eram la scoala,
Inca isi pastreaza, mirosul de cerneala.

Arhiplin cu versuri, incarcat cu emotii,
Acum se pierd cu toate, in negrul rece-al noptii,
Tot ce am facut eu, o parte din mine,

Melancolie

Dinu Razvan-cla.XII B

Pe geamul mat, patrunde lumina,
Stralucire calda si senina,
Ploaia se scurge pe ramurele,
Ca lacrimi grele, pline de durere.

Lacrimile triste, compun o melodie,
Dulce, dureroasa, dar dulce simfonie,
Frunzele din copaci, se pleaca spre pamant,
Grele de durere, lacrimilor ce curg.

Si meditand pamantul, la durerea apasatoare,
Descopera ca lacrimile, sunt izvor de alinare,
Iar vantul care bate, s-alunge suferinta,
Pleaca umilit nu si-a mplinit dorinta.

Lumina se disipa, se face intuneric,
Si acest frumos spectacol, devine luciferic,
Iar lumea ca un demon, in negrul sau palat,
Toata lumina lumii, pentru ea si-a pastrat .

Iar lacrimile-ncep, sa curga mai vanjos,
Cad cu izbiri crunte, se risipesc pe jos,
Durerea incearca, zadarnic s-o alunge,
Caci cerul fara vlaga, inceteaza a plange .

Nichita

Nichita si Nichita

„Dragii mei, feriți-vă să aveți dreptate prea repede, prea devreme - ca să aveți la ce visa!”

„Poezia este numai artă: ea este însăși viața, însuși sufletul vieții. Fără poezie omul nu s-ar distinge de neant”

„Oamenii sunt păsări cu aripile crescute înlăuntru.”

„Eu sunt o frunza. Parca tu nu stii ce este aceea o frunza? Tu cunosti frunzele copacilor si prin aceasta le si stapanesti. Insiusi timpul cunoate frunzele copacilor si le stapaneste. Cand timpul, dinafara frunzelor, se face toamna, ucide frunzele. Cand timpul se face primavara, le reinvie. Dar timpul el insusi ar trebui sa fie o frunza ca sa elucideze frunzele.”

„Muzica este un răspuns căruia nu i s-a pus nicio întrebare.”

„Poezia este o lacrimă care plânge cu ochii.”

„Singura bogăție a unui om este spiritul.”

„Eu cred că un om este ceea ce-și aduce aminte despre sine însuși. Bunăoară, eu mă consider pe mine ceea ce îmi aduc aminte că sunt. De asta, uneori, oamenii sunt, în aparență, schimbători, sau în mod diferit, fiindcă de fiecare dată îți aduci aminte alte lucruri despre tine însuși.”

„Poezia este ca o pasăre ce zboară invers.”

„Intr-o zi pe cand mergea cu apostolii sai, trecura pe langa hoitul unui caine. Apostolii spusera : "Gretos mai duhneste cainele asta!" Iar Iisus zice: "Dar cat de albi sunt dintii lui!"

„Noi suntem clipa care trece prin poarta existenței.”

„Poezia este o stare de spirit, e o prietenie durabilă.”

„Eu nu port nimb pentru că
el ar fi dureros plutindu-mi
strîmb, deasupra unui umăr.
tu te gîndeai la un
copac, la o pasăre amăruie
și, in timpul ăsta, eu
existam.”

Nichita

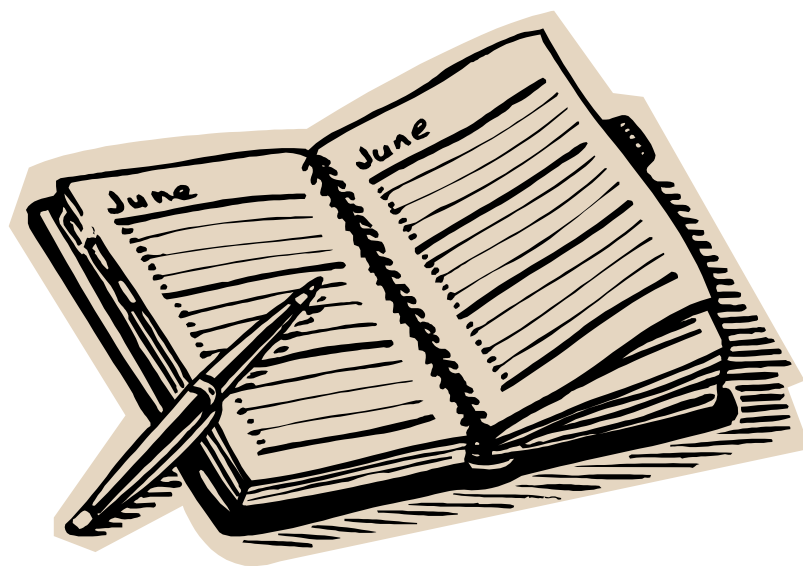
„A vorbi despre limba în care gândești, este ca o sărbătoare. Limba română este patria mea. De aceea, pentru mine, muntele munte se numește, de aceea, pentru mine, iarba iarbă se spune, de aceea, pentru mine, izvorul izvorăște, de aceea, pentru mine, viața se trăiește.”

„Poetul, ca și soldatul, nu are viață personală.”

„Tacerea mea aude nenascutii caini pe nenascutii oameni cum îi latra”

„Prin dragoste, prin sentiment, prin această fereastră a legii ne uităm și noi cu colțul inimii noastre.”

„Poezia este ochiul care plânge. Ea este umărul care plânge, ochiul umărului care plânge. Ea este mâna care plânge, ochiul mâinii care plânge. Ea este talpa care plânge, ochiul călcâiului care plânge.”

„Temperamental vorbind, Nichita Stanescu este orientat spre o poezie de esenta vizuala, cu o anume tandrete fata de obiecte, de o ingenuitate invaluablea. Perceptiile fundamentale au ceva matinal, osciland intre aburii somnului si limpezimea luminii, cu unele contururi inca nebuloase, in timp ce altele se deseneaza net, stralucitor de precise.[...] Avem de-a face cu un lirism de cunoastere a sentimentelor si a modului cum ele modifica realitatea, lasandu-se, la randu lor, modificate si modelate de aceasta. Privit dintr-un astfel de unghi, Nichita Stanescu nu e – oricat ar parea de paradoxal- un poet al elanurilor spontane, convertite in expresie directa si chiar, cum au crezut unii, lipsita de orice control, ci, dimpotriva, un reflexive si un cerebral care-si ingaduie gesturile spontane numai spre a le putea descifra sensurile si resorturile adanci, misterioase.”

(Matei Calinescu, *Aspecte literare*, Bucuresti, 1965)

„ Aceasta poezie contrazice tot ce se asteapta, de obicei, la nivelul sensibilitatii curente, de la actul “sincer” al autodezvaluirii. Cititorul vrea ca autenticitatea sa insemne marturisire, el se pregateste mental sa recepteze un mesaj al intimitatii umane concrete, care sa-l impresioneze, dar, in loc de asta, i se da pe negandite cu totul altceva. Suferintele si intrebarile poetului sunt lipsite de refluxul obisnuit al intimitatii, al vietii interioare rascolite. Nelinistile poetului i se par neautentice, pentru ca sunt **abstracte**. Dar toata originalitatea greu de admis la inceput a acestei poezii sta tocmai in riscul pe care si-l asuma de a introduce in sfera **autenticitatii** o suferinta foarte generala, o neliniste abstracta, in locul lamentatiei intimiste mai mult sau mai putin sublimata. Acest poet sufera pentru pricini pe care inertia simtirii noastre nu prea vrea sa le accepte, considerandu-le curat speculative, daca nu de-a dreptul inventate.”

(Lucian Raicu- *Critica- Forma de viata*, Bucuresti, 1976)

“*O viziune a sentimentelor* este de un lirism mai pur, totusi pentru a-l afla pe adevaratul Nichita Stanescu trebuie sa mai asteptam putin. Acum el arata fata sa ludica, iradianta, miturile pasesc inca timid in poem, versul, musical si imprevizibil, e infasurat intr-un imagism de esenta preraphaelita. O suavitate inesa dinamica, socanta, rasturnatoare de perspective. Poezia asociaza motive trase din lectura si inventeaza altele, nenumarate, Nichita Stanescu stiind deja sa scoata izvoarele lirice pana si din piatra seaca.[...] In faza „viziunii sentimentelor.. orele sunt pline, lucrurile sunt prietenoase, secunde zboara prin aer, lasand urme luminoase, cuvintele (acelea ce vor teroriza mai tarziu pe poet), cuvintele sunt mingi de aer care umplu spatiul vid dintre indragostiti. Starea de iubire este starea din afara incertitudinii.”

(Eugen Simion, *Scriitori romani de azi, I*, Bucuresti, 1978)

Interviu cu Nichita Stanescu

N.B.: Daca ati scrie o seama de scrisori pentru un tanar poet care ar fi primele sfaturi pe care i le-ati da?

N.S: *Primul sfat pe care i l-as da unui tanar poet este urmatorul: Nichita, mai uita-te din cand in cand in oglinda*

NB: Unui si mai tanar poet...

N.S.: *Nichita, sparge oglinda!*

N.B: Unui poet elev?

N.S: *Unui poet elev? L-as sfatui cum sa faca acordul intre subiect si predicat, sa caute sa stie buchia pe deasupra, cea scrisa, caci ea se poate transforma orisicand intr-un document in afara spiritualitatii tarii noastre, caci altfel limba nu are nevoie de a fi scrisa. De n-am avea nevoie sa ne aparam vorbirea si spiritualitatea nici n-am avea nevoie s-o mai scriem.*

.....
N.B: Care este cel mai frumos vis pe care l-ati avut vreodata?

N.S: *Limba romana.*

N.B.: Care este cel mai important lucru pe care il doriti de la viata?

N.S.: *Sa nu tradez aceasta limba minunata si spiritualitatea tarii care m-a nascut.*

„Sunteti orgolios? Vi se pare important ceea ce spun altii despre dumneavoastra?”

„Totul este important, dar... pentru scurta vreme. Nu am timp destul pentru ca sa ma bucur si nu am timp destul ca sa ma nelinistesc. Intr-atat ma preocupa unele lucruri pe care trebuie sa le fac, incat o data pe an imi pun capul pe perna si zic: Sunt un geniu! Si numai de sapte ori imi acopar capul si zic: N-am talent! Asa ca intelegeti ca ceea ce intrebati nu ma preocupa prea mult. Spunand aceasta nu joc teatru, deoarece, prietene, eu insumi sunt un teatru care joaca.”

Nichita

Nichita cincizeci

De ce scriu? In ce cred?

„...Smulgere de limba este preafrumoasa mea poveste...”

De ce scriu?

Pentru ca...poezia este o lacrima care plange cu ochi!

In ce cred?

Cred in forta cuvântului românesc, care da un sens moral realului.

DEDICATIE

*Acum, cand am izbutit sa dau ocol cu pamantul rostogolitor de cincizeci de ori soarelui cazator spre constelatia lirei, dedic aniversarea vietii mele aniversarii poemului **Luceafarul**, ce a rasarit acum o suta de rostogoliri ale pamantului in jurul soarelui si, fix, ne lumineaza inca.*

31 martie 1983

NICHITA STANESCU

Ce va place in natura, Nichita Stanescu?

(Fragmente dintr-un ULTIM Interviu)

Va place natura, Nichita Stanescu?

Natura, daca este foarte inghesuita in ea insasi, este la fel de rara ca si vidul.

Natura poate lipsi intr-o opera literara?

O parte literara e insasi natura.

Cat datorati lecturilor care v-au imbogatit puterea de a intelege sunetele misterioase ale naturii?

Eu nu am citit absolut nimic. Eu sunt numai un simplu tipograf.

Carei forme de relief si carui gen de peisaj ii acordati mai multa intelegere: dealul, campia, muntele sau marea?

Intelesului de al lui: muntelui sau vaii.

Bucuresti: 8 decembrie 1983

Dan Manolescu

Nichita

Domnia poeziei

Nichita Stănescu implineste 50 de ani! Un tunet si un fulger circular pe zapezile lui februarie. Pai cum, batrane, au trecut treizeci de ani de cand urlam, intr-o mansarda din Argoticele tale:

Motan m-as fi vroit sa fiu

C-un ochi verzui, c-un ochi capriu...?!

Poate mai mult decat noi toti din generatia Labis, Nichita n-a lasat timpul sa curga pe langa el, zadarnic. Fruntea lui ingemaneaza pulsatii din Eminescu si linge tainele cerului, dincolo de sublime cunoasteri, unde numai gandul pur, iluminat de zboruri apologetice, toate spre aripa lui Dumnezeu, poate patrunde ca o mireasma a Inspiratiei. In universal poeziei lui, straniu bantuit si de matematici ermetice, ninge cu fulgi de mangneziu, cu picaturi de torta din vechea Elada, ninge cu mai mult de patru puncte cardinale, cu ochii iubitei, cu inima ei coborand din calcai de luceafar, cu tandari de felinar bucurestean, cu de tot rasu-plansu, cu semne metalice smulse din crucea saniei, cu galbenus de ou dogmatic, ninge elegiac, iar osul pieptului o barda manuita de-un inger ciopleste singuratate, fum, tacere, alcool, blesteme,- si din toate la un loc domnia Poeziei sau misterele ei, vecia inchipuirii, biruinta celui mai omenesc strigat, care e durerea iubirii.

De ziua ta, Nichita, te imbratisez cu dor.

Fanus Neagu

Nichita

*„Era o melancolie, un fel de tristete,
Un gol strabatut de o dorinta imprecisa...”
(Nichita Stanescu)*

Un salut pentru marele poet

Mare

Lui Nichita Stanescu

*Mare, mare suverana
Singura in orice loc,
Pasare inchisa-n rama
Unei nopti de nenoroc.*

*Numai luna iti da hrana
Din lucirea ei de foc
Si-ti mareste neprihana
Timpul fara timp si scop.*

*Doar in zori cand ceata cade
Ca barbarii-n cavalcade,
Te azvarli in serpentine-*

*Fiindca puii tai in somn
Casca falcile enorm
Si te-nghiti, prin ei, pe tine.*

Nichita

IUBITUL MEU FRATE NICHITA STANESCU

Mi-a mai ramas in auz vocea bucuriei tale din noaptea de decembrie din pragul Craciunului, cand m-ai strigat cateva zile inainte de-a pleca printre stele.

Nu vorbisem la telefon poate de doua decenii, dar acum nu se putea sa nu ne revedem, nu ca pentru ultima oara, ci ca pentru intotdeauna, cu dragostea care ne cuprindea si pe unul si pe altul cand Ingerul poeziei ne ingaduia sa ne aflam fata catre fata.

Cei ce s-au intalnit in acest fel cum au fost clipele sarbatoresti ale noastre stiu ca nu se vor desparti din voia lor niciodata. Ti-am trimis in acea noapte o garoafa de la studentii mei adusa de Sfantul Nicolae la orele mele in cartea „Imnele iubirii” pe care mi-ai cerut-o si pe care nu stiu ca ai tinut-o in bratele tale si ai citit din ea in acea noapte:

„*Cei ce-au patruns in logos/ De moarte nu pot fi gasiti/ Iubirea ingerului valvataie/ Li ocroteste printr fericiti.*” Iti sarut obrazul in lacrima mamei tale care de cand ai plecat, limba in clopotul Bizantului, pe urmele tale continua transfigurarea pamantului romanesc.

Ioan Alexandru

O NOAPTE

O noapte blanda si senina l-a invaluit pe Nichita. Vulturul care il veghea, neadormitul vulture scurmand in carnea lui ca un clont de fier, a adormit pentru o clipa.

Acum vulturul zboara deasupra noastra, cersindu-ni-l pe Nichita. In ochii lui fara pleoapa a inghetat o lacrima si in ghearele lui sunt hainele de aere ale lui Nichita.

Stefan Agopian

NICHITA

I-a fost dat sa traiasca o jumatate de veac. Marile lui aripi de albatros, obosite de furtunile prin care au trecut, pe inaltimile la care il purtasera, l-au dus pe un taram unde va ramane in tovarasia celor mai ilustre umbre ale poeziei, acolo unde putini sunt cei carora le este dat sa ajunga.

Geo Bogza

Nichita

El care-si permitea sa fie EL

Mihail Carciog

*El care traia mai intens orice clipa
El care prietenea,
El care era cel mai viu,
El care cuteza cel mai mult,
El care era cel mai treaz,
El care iubea nesfarsit viata,
El care transforma toate lucrurile in sensurile lor,
El care ducea pamantul in spate ca pe un bulgar de lumina,*

*El care indoia razele,
El care biciuia marea ca Moise,
El care-i spunea oricui frate,
El care dormea cel mai putin,
El care intelegea chiar neintelesul,
El care descalcea labirintul,
El care se hranea cu lumina Logosului atotbiruitor,
El care lauda minunea de a fi a Poporului roman si toate popoarele lumii,
El s-a adaugat la nemuritoarele stele,
El care este infinit se numeste **Nichita Stanescu**.*

COLECTIVUL DE REDACTIE

Catedra de Limba si literatura romana:

- *prof. Banica Ioana*
- *prof. Calin Felicia*
- *prof. Ionescu Delia*
- *prof. Marcu Natalia*
- *prof. Magureanu Alexandra*
- *prof. Nenu Maria*
- *prof. Oprea Florina*
- *prof. Picu Veronica*
- *prof. Visan Magdalena*

Coordonator: prof. Ionescu Delia

Tehnoredactare: prof. Rotaru Marilena

Nichita

LICEUL TEORETIC “C-TIN NOICA”

Alexandria

Str. Dunarii nr 133

tel. 0247-316388

Fax. 0247-317714

E-mail: licnoicatr@yahoo.com